معاون ارتباطات شرکت مخابرات ایران از چرایی آسیب‌پذیری داده‌های اطلاعات در کشور می‌گوید

نشتی چاهِ «نفت قرن بیست‌ویکم»

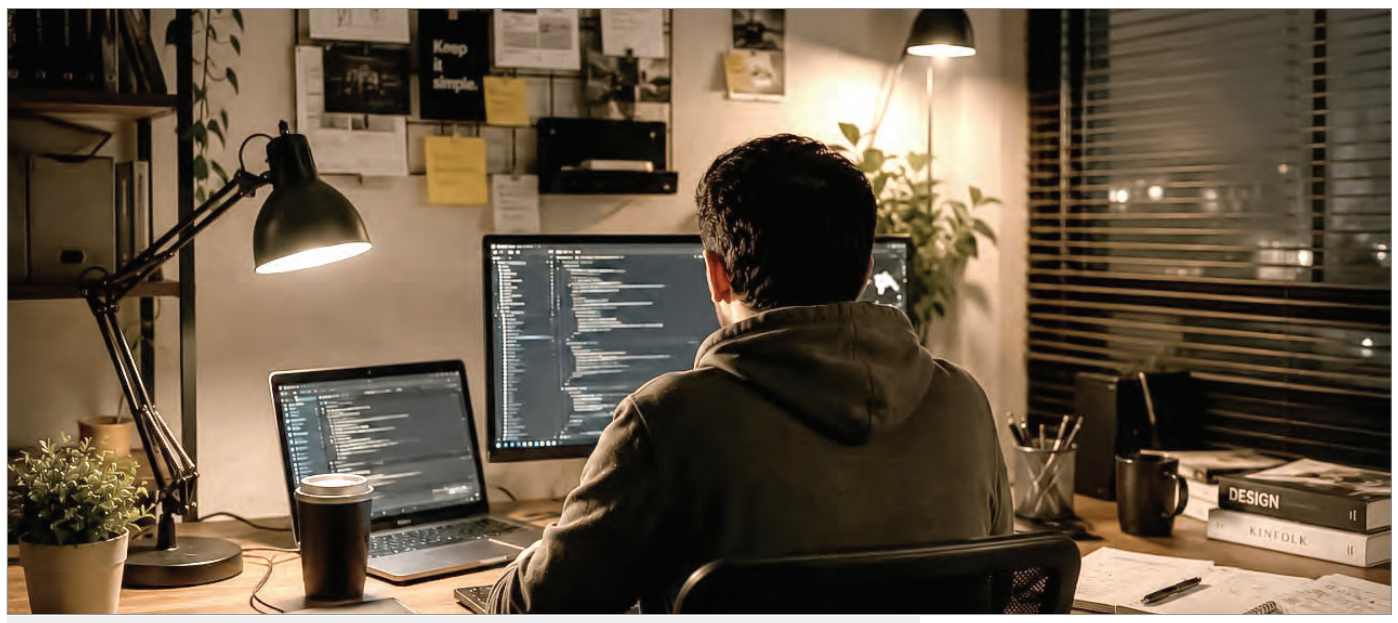

محدثه رضایی| در دنیایی که داده‌ها به «نفت قرن بیست‌ویکم» تشبیه می‌شوند، امنیت اطلاعات دیگر یک موضوع صرفاً فنی نیست؛ بلکه به بخشی از زندگی روزمره مردم، حکمرانی کشورها و حتی امنیت ملی تبدیل شده است. روز فناوری اطلاعات فرصتی است برای بازخوانی این پرسش که آیا به موازات توسعه فناوری، توانسته‌ایم امنیت اطلاعات و حریم خصوصی را نیز تقویت کنیم؟ به همین مناسبت،

داوود زارعیان، معاون ارتباطات شرکت مخابرات ایران در گفت‌وگو با ما ضمن پاسخ به این پرسش، وضعیت امنیت اطلاعات، چالش‌های پیش‌روی کشور در حفاظت از داده‌ها و راهکارهای ارتقای پدافند سایبری را توضیح داده است.

■با وجود توسعه زیرساخت‌های ارتباطی و فناوری اطلاعات، چرا به نظر می‌رسد همچنان در حوزه حفاظت از اطلاعات و داده‌های خصوصی با آسیب‌پذیری مواجه هستیم؟

به دو دلیل؛ دلیل نخست به مسائل فنی و زیرساختی و دلیل دوم به سواد اطلاعاتی، سواد رایانه‌ای و به‌طور کلی سواد فناوری اطلاعات در کشور مربوط می‌شود. در بخش نخست، بسیاری از تجهیزات و زیرساخت‌های مورد استفاده در حوزه فناوری اطلاعات، به‌ویژه تجهیزات اکتیو و زیرساختی، وارداتی هستند. طبعاً بخش قابل توجهی از این تجهیزات و نرم‌افزارها دارای لایسنس(۱) بوده و ملاحظات امنیتی در آن‌ها پیش‌بینی شده است. اما متأسفانه برخی شرکت‌ها و سازمان‌ها برای دور زدن هزینه‌های مربوط به لایسنس، به جای تهیه نسخه اصلی، نرم‌افزارها را هک یا به اصطلاح کِرَک(۲) می‌کنند تا بتوانند از آن‌ها استفاده کنند.

این موضوع موجب می‌شود بخشی از سازوکارهای امنیتی نرم‌افزارها و تجهیزات از کار بیفتد یا به‌درستی عمل نکند و در نتیجه زمینه برای نفوذ، سوءاستفاده و نشت اطلاعات فراهم شود. از سوی دیگر، استفاده از نسخه‌های غیررسمی معمولاً امکان دریافت به‌روزرسانی‌های امنیتی را نیز محدود می‌کند و همین مسئله ریسک آسیب‌پذیری را افزایش می‌دهد. در کنار این چالش فنی، نباید از مسئله سواد فناوری اطلاعات غافل شد. بخشی از تهدیدات امنیتی نه به ضعف زیرساخت‌ها، بلکه به رفتار کاربران و میزان آگاهی آن‌ها بازمی‌گردد. استفاده از گذرواژه‌های ضعیف، بی‌توجهی به اصول امنیتی، نصب نرم‌افزارهای نامعتبر و اشتراک‌گذاری اطلاعات شخصی در بسترهای ناامن از مواردی است که می‌تواند امنیت داده‌ها را با مخاطره مواجه کند. بنابراین برای ارتقای امنیت اطلاعات، باید هم به تقویت زیرساخت‌ها توجه شود و هم آموزش و ارتقای سواد دیجیتال در جامعه مورد توجه قرار گیرد.

■نکته دیگری هم وجود دارد که کاربران برای حفظ امنیت اطلاعات و حریم خصوصی خود باید به آن توجه کنند؟

بله؛ عامل دیگری که در این حوزه تأثیرگذار است، به لایه‌های متعدد امنیتی برمی‌گردد که روی شبکه‌ها و سامانه‌ها اعمال می‌شوند، اما در بسیاری از موارد هماهنگی لازم میان آن‌ها وجود ندارد. در سطح کشور، سازمان‌ها و مجموعه‌های مختلف هر کدام از ابزارها، تجهیزات و راهکارهای امنیتی متناسب با ساختار و نیازهای خود استفاده می‌کنند. این نبود هماهنگی می‌تواند در نقاط اتصال و ارتباط میان لایه‌های مختلف، شکاف‌ها و آسیب‌پذیری‌هایی ایجاد کند که زمینه سوءاستفاده را فراهم می‌کند. موضوع دیگری که باید به آن توجه کرد، جدی نگرفتن مقوله امنیت در برخی سازمان‌ها و شرکت‌هاست. گاهی امنیت اطلاعات در اولویت قرار نمی‌گیرد و همین مسئله می‌تواند خسارت‌های قابل توجهی را به دنبال داشته باشد. از سوی دیگر، برخی کوتاهی‌ها و کم‌کاری‌های انسانی نیز در بروز مشکلات امنیتی مؤثر هستند؛ چرا که بخش قابل توجهی از امنیت اطلاعات به عملکرد و دقت نیروی انسانی وابسته است. در مقابل، بسیاری از کاربران نیز از سواد رایانه‌ای و سواد فناوری اطلاعات کافی برخوردار نیستند. گاهی افراد بدون توجه به پیام‌ها و هشدارهای امنیتی که روی سیستم یا تلفن همراه خود مشاهده می‌کنند، تنها با تأیید یک پیام یا انتخاب گزینه «تأیید» و «موافقت»، وارد مسیری می‌شوند که می‌تواند زمینه سوءاستفاده از اطلاعات آن‌ها را فراهم کند. این موضوع را به‌ویژه در حوزه تلفن همراه بارها مشاهده کرده‌ایم و همچنان نیز شاهد وقوع آن هستیم. در مجموع، به نظر من حفاظت از داده‌ها و حریم خصوصی تنها به تجهیزات و زیرساخت‌ها محدود نمی‌شود، بلکه آموزش و آگاهی نیروی انسانی نیز نقش تعیین‌کننده‌ای در این زمینه دارد. به همین دلیل لازم است افرادی که در بخش‌های حساس فعالیت می‌کنند، آموزش‌های تخصصی و مستمر را دریافت کنند تا بتوانند به شکل مؤثرتر و مطمئن‌تری از داده‌ها و حریم خصوصی کاربران و سازمان‌ها محافظت کنند.

> هرچه سطح سواد دیجیتال در جامعه بالاتر باشد، احتمال بروز خطاهای انسانی و آسیب‌پذیری‌های ناشی از آن نیز کاهش خواهد یافت و نظام اطلاعاتی کشور از امنیت بیشتری برخوردار خواهد شد

■ برای تقویت پدافند سایبری و ارتقای امنیت اطلاعات در کشور، چه اقداماتی باید در اولویت قرار گیرد؟

تقویت پدافندی و ارتقای امنیت اطلاعات، بیش از هر چیز نیازمند بازنگری در فرایندها و ساختارهای موجود است. البته بخشی از این مسئله به زیرساخت‌ها بازمی‌گردد، اما در بخش نیروی انسانی و مدیریت امنیت، مسیر تا حدی روشن‌تر و ساده‌تر است و می‌توان با برنامه‌ریزی مناسب به نتایج مطلوب‌تری دست یافت. در گام نخست باید آموزش‌های لازم را به کارکنان و کاربران ارائه کنیم و تجهیزات و مسئولیت‌های حساس را در اختیار افرادی قرار دهیم که دانش، مهارت و توانمندی کافی در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات دارند. همچنین لازم است ضوابط سختگیرانه‌تری برای جابه‌جایی تجهیزات و اطلاعات در دستگاه‌های دولتی و مراکز حساس در نظر گرفته شود تا امکان خروج تجهیزات یا انتقال غیرمجاز داده‌ها به سادگی وجود نداشته باشد. از سوی دیگر، باید محدودیت‌ها و کنترل‌های لازم برای ورود و خروج اطلاعات اعمال شود و استفاده از شبکه‌های داخلی بیش از گذشته مورد توجه قرار گیرد. بسیاری از خدمات و سرویس‌های حساس باید بر بستر شبکه‌های داخلی ارائه و در موارد حساس و حیاتی، تا حد امکان از وابستگی به اینترنت بین‌الملل پرهیز شود. همچنین سامانه‌هایی که داده‌های مهم و حیاتی را نگهداری می‌کنند، نباید بدون ملاحظات امنیتی در دسترس عموم و بر بستر وب قرار گیرند. موضوع دیگری که اهمیت زیادی دارد، دقت در خرید و به‌کارگیری تجهیزات و زیرساخت‌های فناوری اطلاعات است. در این زمینه باید الزامات و ملاحظات امنیتی از ابتدا مورد توجه قرار گیرد. علاوه بر این، ضروری است سیاست‌ها و اقدامات امنیتی در سطح کشور به‌صورت هماهنگ و یکپارچه دنبال شود تا از ایجاد خلأها و آسیب‌پذیری‌های ناشی از ناهماهنگی جلوگیری به عمل بیاید.

■از نظر شما مهم‌ترین اولویت کشور در حوزه امنیت سایبری در پنج سال آینده باید چه باشد؟

مهم‌ترین اولویت در حوزه امنیت اطلاعات باید داخلی‌سازی شبکه‌ها و زیرساخت‌های ارتباطی کشور باشد. هر شبکه‌ای که اطلاعات، آمار، داده‌های شهروندان یا اطلاعات حساس و راهبردی کشور را در خود نگهداری می‌کند، باید تا حد امکان بر بسترهای داخلی استقرار یابد. این شبکه‌ها نباید وابستگی مستقیم به شبکه جهانی داشته باشند و لازم است برای حفاظت از اطلاعات حیاتی، از بسترهای عمومی و در معرض دسترس جدا شوند. در کنار این موضوع، توسعه توانمندی‌های داخلی در حوزه تولید تجهیزات و زیرساخت‌های سخت‌افزاری نیز از اهمیت بالایی برخوردار است. کشور باید به سمتی حرکت کند که وابستگی خود را در این حوزه کاهش دهد و بتواند بخش بیشتری از نیازهای راهبردی خود را از طریق ظرفیت‌های داخلی تأمین کند. بدون تقویت زیرساخت‌های بومی، دستیابی به امنیت پایدار در فضای سایبری با دشواری‌های جدی روبه‌رو خواهد بود.

از سوی دیگر، ارتقای دانش و آگاهی کاربران در کنار تقویت زیرساخت‌های فنی، یکی از الزامات اساسی برای حفاظت از داده‌ها و امنیت اطلاعات به شمار می‌رود. هرچه سطح سواد دیجیتال در جامعه بالاتر باشد، احتمال بروز خطاهای انسانی و آسیب‌پذیری‌های ناشی از آن نیز کاهش خواهد یافت و نظام اطلاعاتی کشور از امنیت بیشتری برخوردار خواهد شد.

پی‌نوشت:

۱-لایسنس، مجوز یا گواهی‌نامه‌ای است که اجازه استفاده، توزیع یا فروش یک محصول، خدمت یا نرم‌افزار را به فرد یا سازمانی می‌دهد.

۲-کِرَک کردن نرم‌افزار یا قفل‌گشایی نرم‌افزار، یعنی تغییر دادن نرم‌افزار به منظور حذف کردن روش‌های حفاظتی آن نرم‌افزار.

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام
شرکت لیدوما جواهر شرق (سهامی خاص)
به شماره ثبت ۴۲۶۴۲ و شناسه ملی ۱۰۳۸۰۵۸۴۵۱۹

بدینوسیله از کلیه سهامداران شرکت دعوت می شود تا در جلسه مجمع عمومی سالیانه صاحبان سهام که در روز چهارشنبه مورخه ۱۴۰۵/۰۴/۳۱ ساعت ۱۰ صبح در مرکز اصلی شرکت واقع در خیابان دیالمه خسروی مقابل مسجد بناها مجتمع لیدوما تشکیل می شود حضور بهم رسانند.
دستور جلسه : ۱- استماع گزارش هیئت مدیره و بازرس قانونی شرکت .
۲- رسیدگی و تصویب صورت های مالی منتهی به ۱۴۰۴/۱۲/۲۹ سال مالی ۱۴۰۴
سایر موارد که در صلاحیت مجمع عمومی عادی می باشد
هیئت مدیره شرکت لیدوما جواهرشرق
۱۴۰۵۰۶۵۱۶ ب

فراخوان مناقصه عمومی

موسسه موقوفه خدمات زائر رضوی در نظر دارد تحلیل، طراحی، توسعه، پیاده سازی، تست و استقرار سامانه رزرواسیون موسسه موقوفه خدمات زائر رضوی را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکاران واجدشرایط واگذار نماید .متقاضیان محترم می توانند جهت دریافت اسناد مناقصه به پایگاههای اینترنتی http://eghamat.razavi.ir و http://dev.razavi.ir مراجعه و جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۵۹۸۳۹۲۹۶ تماس حاصل نمایند.
مؤسسه موقوفه خدمات زائر رضوی
۱۴۰۵۰۶۵۵۶

آگهی دعوت از بستانکاران شرکت در حال تصفیه

بدین‌وسیله به اطلاع کلیه بستانکاران، اشخاص حقیقی و حقوقی که از شرکت صنایع شیمیایی تیوان ثامن (سهامی خاص) در حال تصفیه با شناسه ملی ۱۴۰۱۲۲۷۹۲۶۶ مطالباتی دارند می‌رساند، با توجه به انحلال شرکت به موجب صورتجلسه مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۵/۰۳/۲۳ که تحت شماره ۱۴۰۵۳۰۴۰۶۱۸۵۰۰۷۷۱۷ در تاریخ ۱۴۰۵/۰۳/۲۴ در اداره ثبت شرکت‌ها به ثبت رسیده است، از تمامی بستانکاران دعوت می‌شود حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ اولین انتشار این آگهی، اسناد و مدارک مربوط به مطالبات خود را به نشانی: خراسان رضوی، مشهد، کیلومتر ۹ جاده کنه بیست، کد پستی ۹۳۵۹۱۵۸۶۴۴ تحویل داده یا از طریق پست سفارشی ارسال نمایند. چنانچه اشخاصی نسبت به شرکت ادعای طلب یا حق و حقوقی دارند، ظرف مهلت قانونی مدارک خود را ارائه نمایند؛ بدیهی است پس از انقضای مهلت قانونی و انجام تشریفات مقرر در قانون مسئولیتی متوجه مدیر تصفیه نخواهد بود.
مصطفی جعفریانی– مدیرتصفیه شرکت صنایع شیمیایی تیوان ثامن (سهامی خاص) در حال تصفیه
۱۴۰۵۰۶۴۹۸

آگهی مزایده عمومی نوبت اول

شهرداری چناران در نظر دارد به استناد مصوبه شماره ۵۲۶ مورخ ۱۴۰۴/۰۹/۰۵ شورای اسلامی شهر، کلیه فضاهای تبلیغاتی سطح شهر و حاشیه جاده آسیایی اعم از پل های عابر پیاده، بیلبوردها، تاج پل زیرگذر، استندها و رولاپها را از طریق مزایده و براساس نرخ پایه کارشناس رسمی دادگستری به صورت اجاره به بخش خصوصی واگذار نماید. لذا از کلیه کانونهای آگهی و تبلیغاتی دارای مجوز دعوت به عمل می آید نسبت به دریافت اسناد مزایده از تاریخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۵ به سامانه ستاد ایران مراجعه نمایند.
سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مزایده درج شده است.
قیمت پایه مطابق کارشناسی ماهیانه ۱/۵۵۰/۲۰۰/۰۰۰ ریال
تضمین شرکت در مزایده ۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال
روابط عمومی شورای اسلامی و شهرداری چناران
۱۴۰۵۰۶۵۳۷ ف

مناقصه شناسایی و انتخاب پیمانکار تاسیسات الکتریکی

شرکت توسعه و عمران انفاق خراسان در نظر دارد برای یکی از پروژه های خود واقع در شهرستان یاسوج با زیر بنای حدود ۱۸۰۰۰ متر مربع نسبت به شناسایی و ارزیابی پیمانکاران مجری تاسیسات الکتریکی اقدام نماید. لذا از پیمانکاران واجد صلاحیت دعوت می شود در صورت تمایل نسبت ارسال رزومه کاری خود شامل گواهینامه های اخذ شده، سابقه کاری، اطلاعات کارهای انجام شده به شماره ایتا ۰۹۳۷۵۳۶۷۶۲۸ و یا به صورت حضوری به آدرس شرکت حداکثر تا مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۳۱ ارسال نمایند.برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن های ۵-۰۵۱۳۷۱۳۸۱۳۲ داخلی ۱۰۷ تماس حاصل فرمایید.
آدرس: مشهد– بلوار شهید قرنی– قرنی ۳۴
کوچه سوزنچی ۲ پلاک۸۶– کد پستی ۹۱۸۴۹۹۵۱۱۶
۱۴۰۵۰۶۴۹۱

آگهی مزایده عمومی نوبت اول
(اجاره مکان کشتارگاه دام و بازار دام شهرداری)

شهرداری چناران در نظر دارد در چارچوب قانون مناقصات و آیین نامه مالی و معاملاتی شهرداری مجموعه کشتارگاه و بازار دام شهرداری را از طریق مزایده عمومی با شرایط ذیل به اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط به اجاره واگذار نماید.
۱- تاریخ دریافت اسناد از سامانه ستاد ایران مورخ ۱۴۰۵/۰۴/۲۳ می باشد و کلیه تاریخ ها و شرایط در اسناد مندرج می باشد.
*** مبلغ اجاره ماهانه پایه مطابق نظر کارشناس رسمی ۷۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال**
*** مبلغ تضمین شرکت در مزایده ۱/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال**
*** مدت اجاره یکسال شمسی**
روابط عمومی شورای اسلامی و شهرداری چناران
۱۴۰۵۰۶۵۴۰ ف

آگهی مفقودی
برگ سبز خودرو سواری رانا پلاس سال ساخت ۱۴۰۰ به شماره شاسی ۱۷۲B۰۰۸۱۷۳۹ و شماره موتور NAAU۰۱FE۴MT۳۲۱۶۷۵ شماره پلاک ایران ۱۷ - ۲۵۵ هـ ۴۲ بمالکیت رقیه ساده دل مفقود و از درجه اعتبار ساقط است
۱۴۰۵۰۶۵۸۰ ف

آگهی مزایده اجاره مغازه و عرصه (نوبت دوم)
شهرداری بجنورد

شهرداری بجنورد در نظر دارد املاک به شرح جدول ذیل را بصورت اجاره برای مدت یکسال از طریق مزایده واگذار نماید لذا متقاضیان می‌توانند جهت دریافت و تحویل اسناد از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir اقدام نمایند.

ردیف	شماره مزایده	موضوع	ابعاد	مبلغ اجاره کل (ریال)	مبلغ تضمین (ریال)	آدرس
۱	۵۰۰۵۰۰۵۲۹۷۰۰۰۰۰۸	اجاره مغازه	۳۵ متر مربع	۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۱,۰۰۰,۰۰۰	بجنورد خیابان دوبرار داخل محوطه میدان بار آزادی
۲	۵۰۰۵۰۰۵۲۹۷۰۰۰۰۰۹	اجاره عرصه جهت نصب کانکس (دکه)	۹ متر مربع	۹۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۸,۰۰۰,۰۰۰	بجنورد واقع درحاشیه ۳۲ متری شهدا نبش شهدا ۷

کلیه مراحل برگزاری مزایده از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد قیمت و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) انجام خواهد شد و لازم است متقاضیان در صورت عدم عضویت قبلی ، مراحل ثبت نام در سامانه مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی راجهت شرکت در مزایده محقق سازند.
۱-تاریخ انتشار مزایده درسامانه ۱۴۰۵/۰۴/۲۱ می باشد
۲-مهلت زمان دریافت اسناد مزایده از سامانه تا ساعت ۱۳:۰۰ تاریخ ۱۴۰۵/۰۴/۳۰
۳-مهلت زمان ارائه پیشنهادات تا ساعت ۱۳:۰۰ تاریخ ۱۴۰۵/۰۵/۱۰
۴-زمان بازگشایی پاکتها ساعت ۱۳:۰۰ تاریخ ۱۴۰۵/۰۵/۱۱
اطلاعات دستگاه مزایده گذار بجنورد بلوار دولت شهرداری بجنورد و تلفن ۱۴-۳۲۲۲۲۱۱۰-
شهرداری بجنورد
۱۴۰۵۰۶۴۲۷ ب